

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille J. van der Hoek
Auteur Mevr. CR Reitzema
Telefoon 0235115042 E-mail: creitzema@haarlem.nl
STZ/WWGZ Reg.nr. 2013/226766
Te kopiëren: Bijlage A en B
B & W-vergadering van 18 juni 2013

Onderwerp

Evaluatie en inbedding uitvoering plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk

DOEL: Besluiten

Het college is bevoegd te besluiten over de evaluatie en inbedding van de uitvoering met ingang van 2013 van het plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk.

B&W

1. Het college besluit de evaluatie van het plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk (Bijlage A) vast te stellen.
2. Het college besluit de activiteiten uit het plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk structureel voort te zetten.
3. Het college besluit met terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2013 de Uitvoeringsregeling vergoeding kosten Verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligersorganisaties die werken met minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking vast te stellen. (Bijlage B)
4. De kosten van het besluit (€75.000,-) worden gedekt uit programma 3 Welzijn, gezondheid en zorg, product Vrijwilligers en mantelzorgers.
5. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd aan de commissie Samenleving.
6. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit, de media krijgen een persbericht.

Collegebesluit

Onderwerp: Evaluatie en inbedding uitvoering plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk

Reg. Nummer: STZ/WWGZ/2013/226766

Veranderagenda sociaal domein

Het huidige systeem van maatschappelijke ondersteuning en activering (inclusief re-integratie) staat onder grote druk. In Nederland is er steeds minder geld voor professionele ondersteuning en begeleiding, terwijl de behoefte aan ondersteuning juist groeit. Er is een ander systeem nodig waarbij de overheid er enerzijds naar streeft om verbeteringen door te voeren en anderzijds een groter beroep doet op de burger, op de professionele partners, op solidariteit en zorgen voor elkaar.

Wat betekent dit voor Haarlem? We spreken iedereen aan op zijn of haar eigen verantwoordelijkheid; je kijkt eerst naar wat je zelf kunt doen.

De gemeente neemt Haarlemmers minder bij de hand en stimuleert ze om ook verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg aan anderen. Dit denken is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Haarlemmers hebben regie over hun eigen oplossing; wat kunnen zij wél (eigen kracht)
- Haarlemmers kunnen, al dan niet met hulp, zelfstandig blijven functioneren (zelfredzaamheid)
- Haarlemmers doen mee vanuit de eigen mogelijkheden en vanuit wederkerigheid (actief burgerschap)

De gemeente biedt een goede basisinfrastructuur om Haarlemmers te steunen in hun zelfredzaamheid, en in hun hulp aan anderen. Voor mensen die tijdelijk de regie over hun leven kwijt zijn, is er maatwerk. Er is een vangnet voor de meest kwetsbaren.

In Haarlem maken we mét elkaar de stad; als inwoners, opvoeders, kinderen en jongeren, ouderen, ondernemers, sociaal-maatschappelijke organisaties en als gemeente. We zijn er samen voor elkaar.

1. Inleiding

In 2008 is de nota Beleidsplan Maatschappelijke ondersteuning in Haarlem 2008-2011 (reg.nr. 2008/ 159348) door de raad vastgesteld. Een van de prioriteiten hierin is het versterken van het vrijwilligerswerk. Hiertoe is een plan van aanpak opgesteld (STZ/WWGZ Reg.nr. 2010/370770). Het versterken van het vrijwilligerswerk past in de veranderingen die de gemeente voorstaat in het sociale domein: het versterken van de zelfredzaamheid en het vergroten van vrijwillige inzet. Hierbij ligt de evaluatie van de uitvoering en de inbedding van de resultaten van het plan van aanpak voor.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit de evaluatie van het plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk (Bijlage A) vast te stellen.
2. Het college besluit de activiteiten uit het plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk structureel voort te zetten.
3. Het college besluit met terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2013 de Uitvoeringsregeling vergoeding kosten Verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligersorganisaties die werken met minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking vast te stellen. (Bijlage B)

4. De kosten van het besluit (€75.000,-) worden gedekt uit programma 3 Welzijn, gezondheid en zorg, product Vrijwilligers en mantelzorgers.
5. Het besluit van het college wordt ter informatie gestuurd aan de commissie Samenleving.
6. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit, de media krijgen een persbericht.

3. Beoogd resultaat

De gemeente wil het vrijwilligerswerk duurzaam versterken door een goede infrastructuur voor het vrijwilligerswerk neer te zetten. Dat gebeurt door het structureel voortzetten van de resultaten uit het plan van aanpak.

4. Argumenten

Het voorstel past in ingezet beleid

De versterking van het vrijwilligerswerk levert een bijdrage aan het werven en behouden van vrijwilligers. Daarmee sluit het aan bij de doelstelling van programma 3 Welzijn, Gezondheid en Zorg, onderdeel 3.1. Sociale samenhang en diversiteit en bij het vergroten van vrijwillige inzet, doelstelling van Samen voor Elkaar.

Wettelijke taak

De ondersteuning van vrijwilligers is sinds de komst van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) in 2007 een wettelijke taak van de gemeente (prestatieveld 4). In het Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning in Haarlem 2008-2011 is de verbetering van de ondersteuning tot prioriteit benoemd. De resultaten van het plan van aanpak worden hierbij ingebed.

Faciliteren van de nieuwe basisinfrastructuur

Het faciliteren van het vrijwilligerswerk zorgt ervoor dat het aantal vrijwilligers in Haarlem minimaal op peil blijft. Vrijwilligers spelen een steeds belangrijker rol: ze zijn van onschatbare waarde voor de maatschappij en het beroep op vrijwilligers wordt de komende jaren alleen maar groter. Als gevolg van het terugtreden van de overheid worden mensen meer aangesproken op zelfredzaamheid en eigen kracht. Vrijwilligers leveren hierin een belangrijke bijdrage. Met de uitkomsten van het project is een goede infrastructuur neergelegd voor het vrijwilligerswerk. In het kader van Samen voor Elkaar kan hierop verder worden voortgebouwd, het zal onderdeel uitmaken van de uitvraag in het kader van het sociaal domein.

Financiën

De dekking van de inbedding van de resultaten van het plan van aanpak Versterken vrijwilligerswerk (€75.000,-) is structureel opgenomen in de begroting in Programma 3 Welzijn, zorg en gezondheid, kostenplaatsnummer 2322.4756.1100 (Vrijwilligers en mantelzorg).

Participatie

Het plan van aanpak is opgesteld door een begeleidingsgroep bestaande uit vertegenwoordigers van vrijwilligers en hun organisaties: Vrijwilligerscentrale Haarlem e.o., Net-Werk Vrijwilligershulp ZK, Wmo-raad, Sportsupport, Scouting en SIG.

5. Kanttekeningen

n.v.t.

6. Uitvoering

De inbedding van de maatregelen is neergelegd in prestatieafspraken met de VWC, Sport Support en SIG voor 2013. Activiteiten zijn onder meer:

- Voorlichting, informatie, advies over het vrijwilligerswerk met als doel werven en behouden van vrijwilligers
- Deskundigheids- en kwaliteitsbevordering van vrijwilligersorganisaties, onder meer door het keurmerk “Goed Geregeld”
- Bestendigen en uitbouwen van de Vrijwilligersacademie
- Voorkomen van seksueel misbruik van kinderen en mensen met een verstandelijke beperking in het vrijwilligerswerk
- Het toeleiden van mensen met een beperking naar het vrijwilligerswerk
- Versterken van de samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties
- Het werven en inzetten van vrijwillige vrijwilligerscoördinatoren en coachvrijwilligers

Daarnaast wordt een deel van het budget ingezet voor de uitvoeringsregeling voor de vergoeding van de kosten voor VOG's voor vrijwilligersorganisaties.

7. Bijlagen

Bijlage A: Evaluatie en inbedding plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk.

Bijlage B: Uitvoeringsregeling vergoeding kosten Verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligersorganisaties die werken met minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking.

Het college van burgemeester en wethouders

de secretaris

de burgemeester

Bijlage A

Evaluatie en inbedding uitvoering plan van aanpak

Versterken van het vrijwilligerswerk

Mei 2013

Bijlage A: Evaluatie en inbedding uitvoering plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk
Behorend bij B&W nota nr. SZ/WWGZ/2013/226766

Veranderagenda sociaal domein

Het huidige systeem van maatschappelijke ondersteuning en activering (inclusief re-integratie) staat onder grote druk. In Nederland is er steeds minder geld voor professionele ondersteuning en begeleiding, terwijl de behoefte aan ondersteuning juist groeit. Er is een ander systeem nodig waarbij de overheid er enerzijds naar streeft om verbeteringen door te voeren en anderzijds een groter beroep doet op de burger, op de professionele partners, op solidariteit en zorgen voor elkaar.

Wat betekent dit voor Haarlem? We spreken iedereen aan op zijn of haar eigen verantwoordelijkheid; je kijkt eerst naar wat je zelf kunt doen.

De gemeente neemt Haarlemmers minder bij de hand en stimuleert ze om ook verantwoordelijkheid te nemen voor de zorg aan anderen. Dit denken is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Haarlemmers hebben regie over hun eigen oplossing; wat kunnen zij wél (eigen kracht)
- Haarlemmers kunnen, al dan niet met hulp, zelfstandig blijven functioneren (zelfredzaamheid)
- Haarlemmers doen mee vanuit de eigen mogelijkheden en vanuit wederkerigheid (actief burgerschap)

De gemeente biedt een goede basisinfrastructuur om Haarlemmers te steunen in hun zelfredzaamheid, en in hun hulp aan anderen. Voor mensen die tijdelijk de regie over hun leven kwijt zijn, is er maatwerk. Er is een vangnet voor de meest kwetsbaren.

In Haarlem maken we mét elkaar de stad; als inwoners, opvoeders, kinderen en jongeren, ouderen, ondernemers, sociaal-maatschappelijke organisaties en als gemeente. We zijn er samen voor elkaar.

Inleiding

Vrijwilligers: de maatschappij kan niet zonder. Vrijwilligers zijn van groot maatschappelijk belang. Als de inzet van vrijwilligers zou wegvallen, zou dat tot grote tekortkomingen in bijna alle sectoren in de maatschappij leiden. De gemeente Haarlem hecht grote waarde aan vrijwilligers en de inzet die zij plegen en spreekt daarvoor erkenning en waardering uit.

Is het huidige belang van vrijwilligerswerk al heel groot, het wordt in de komende jaren alleen maar groter. Reden daarvan is de verschuiving van professionele hulp naar vrijwillige hulp, met name in de zorg als gevolg van versoering in de AWBZ. Maar ook de te verwachten (rijks)bezuinigingen op terreinen als onderwijs, sociale zaken, cultuur en inburgering zullen het beroep op vrijwilligers vergroten.

De gemeente heeft de afgelopen twee jaar flink in het versterken van het vrijwilligerswerk geïnvesteerd. Samen met betrokken organisaties is een plan van aanpak opgesteld en uitgevoerd. We zijn trots op de resultaten, zoals de oprichting van de Vrijwilligersacademie, een drukbezochte informatiemarkt over vrijwilligerswerk op de Grote Markt en versterken van de professionaliteit en deskundigheid van vrijwilligersorganisaties.

Met de resultaten van het project Versterken van het vrijwilligerswerk is een goede infrastructuur voor het vrijwilligerswerk in Haarlem neergelegd. Een basis waarop we vanuit de transitie van het sociale domein verder op voort kunnen bouwen.

Achtergrond en projectstructuur

In het *Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning in Haarlem 2008-2011* is het versterken van het vrijwilligerswerk tot prioriteit benoemd. De uitwerking is neergelegd in het *plan van aanpak Versterken van het vrijwilligerswerk (STZ/WWGZ/2010/* dat in december 2010 door de raad is goedgekeurd. Voor het opstellen van het plan van aanpak en de uitvoering ervan is een projectgroep samengesteld met de volgende leden:

- Vrijwilligerscentrale: mw. E. van der Kraats (directeur)
- Vrijwilligerscentrale: mw. C. Rabbers (projectcoördinator)
- Net-Werk Vrijwilligershulp ZK: mw. I. de Lange (directeur)
- Net-Werk Vrijwilligershulp ZK: mw. A. Molkenboer (voorzitter bestuur)
- Vertegenwoordiger vrijwilligers (en mantelzorgers) in de Wmo-raad, dhr. D. van Heun
- Gemeente Haarlem WWGZ, mw. C. Reitzema (projectleider)
- Gemeente Haarlem WWGZ, mw. M. Korthouwer (beleidsadviseur)
- Gemeente Haarlem WWGZ, mw. H. Teeuwen (projectondersteuner)

De uitvoering van het plan van aanpak is eind 2012 afgelopen, sommige onderdelen lopen in 2013 door. Hierbij ligt de evaluatie en inbedding van de resultaten voor. De uitkomsten van het project passen in de veranderagenda van het sociale domein: het vergroten van zelfredzaamheid en het ondersteunen van de eigen kracht van mensen.

Speerpunten plan van aanpak

In het plan van aanpak zijn drie speerpunten benoemd die het versterken van het vrijwilligerswerk tot doel hebben. Als doel is geformuleerd: Eind 2012 is het aantal vrijwilligers in Haarlem op minimaal hetzelfde peil als in 2009 (34%). Daartoe wordt geïnvesteerd in:

1. Het werven van nieuwe vrijwilligers
2. Het behoud van de huidige vrijwilligers
3. De kwaliteit van de vrijwilligersorganisaties

Eind 2012 was het aantal vrijwilligers in Haarlem 41% (Omnibusonderzoek 2012). Dat is een percentage waar we trots op zijn! We realiseren ons dat de stijging van het aantal vrijwilligers afhankelijk is van meerdere factoren. Behalve de gemeentelijke inspanningen is bijvoorbeeld de economische situatie van (grote) invloed is op het aantal vrijwilligers.

In het plan van aanpak zijn per speerpunt maatregelen benoemd. Hieronder wordt per speerpunt ingegaan op de maatregelen en aangegeven wat de gerealiseerde doelen zijn.

Speerpunt 1: Het werven van nieuwe vrijwilligers

Het werven van nieuwe vrijwilligers is geformuleerd als eerste speerpunt. Dit is niet alleen nodig om de mensen die uitstromen te “vervangen”, er wordt ook een steeds groter maatschappelijk beroep gedaan op vrijwilligers als gevolg van een terugtrekkende overheid. Voor het werven van nieuwe vrijwilligers zijn de volgende maatregelen genomen:

Maatregel 1: In 2011 wordt een vrijwilligersmarkt georganiseerd.

Om mensen te werven voor vrijwilligerswerk is het van belang dat zij een goed beeld hebben van wat vrijwilligerswerk is. Om de breedte van het vrijwilligerswerk voor het voetlicht te brengen en om vrijwilligers te werven wordt in 2011 een vrijwilligersmarkt georganiseerd om het vrijwilligerswerk letterlijk te laten zien.

Behaald resultaat:

Op 5 juni 2011 is op de Grote Markt, tegelijkertijd met de Wel Zijn Markt die door het Net Werk Vrijwilligershulp is georganiseerd en waar 110 organisaties en 900 bezoekers waren, een grote informatiemarkt over het vrijwilligerswerk gehouden. Zo'n 50 organisaties waren aanwezig om hun vrijwilligerswerk te laten zien. Enkele voorbeelden: een sportparcours van de sportorganisaties, de dierenambulance, de reddingsbrigade was met zijn boot aanwezig en er waren diverse optredens van vrijwilligersorganisaties uit de culturele sector. Omdat het evenement op een koopzondag is gehouden zijn er naar schatting 2000 bezoekers over de markt gelopen. Dit heeft op de dag zelf gemiddeld tussen de 5 en 10 nieuwe vrijwilligers per deelnemende organisatie opgeleverd. Het is (helaas) niet bekend hoeveel vrijwilligers zich daarna bij verschillende organisaties hebben gemeld.

Vervolg en inbedding:

De informatiemarkt over vrijwilligerswerk zal in 2014 weer worden georganiseerd.

Maatregel 2: Wervingscampagne, in het bijzonder voor zorgvrijwilligers.

Een tweede middel om nieuwe vrijwilligers te vinden, is het houden van een wervingscampagne. Een speciale wervingscampagne wordt gehouden voor het werven van zorgvrijwilligers. Dit met het oog op het oplossen van de wachtlijsten bij de organisaties die zorgvrijwilligers leveren terwijl de vraag naar deze vrijwilligers groeit.

Behaald resultaat:

De VWC heeft diverse wervings- en imago-versterkende activiteiten gerealiseerd, o.a. presentaties bij organisaties over vrijwilligerswerk zoals gevangenis en Brijder, deelname aan UWV-banenmarkt, aandacht voor vrijwilligerswerk in cursussen Pensioen in Zicht, specifieke aandacht voor “in between jobbers”, diverse media-uitingen: radiospotjes, advertenties, posters, persberichten etc.

De wervingscampagne voor zorgvrijwilligers, die eind 2012 en begin 2013 wordt gehouden, is samen met negen zorgvrijwilligersorganisaties opgezet. In de campagne is onderscheid gemaakt in het werven van maatjes voor ouderen, mensen met een psychische beperking, mensen met een verstandelijke beperking en voor respijtzorg voor mantelzorgers.

Vervolg en inbedding:

De campagne wordt tweede kwartaal 2013 geëvalueerd. De campagne krijgt in 2013, afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie, een vervolg. Dit is neergelegd in de prestatieafspraken met de VWC.

Maatregel 3: Toeleidingstrajecten op maat naar vrijwilligerswerk en extra begeleiding voor vrijwilligers met een beperking.

Mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking hebben extra aandacht en begeleiding nodig bij het vinden van vrijwilligerswerk. Er is meer tijd nodig om de goede

match te maken. Ook bij het uitoefenen van vrijwilligerswerk is vaak extra begeleiding nodig. Zowel bij de vrijwilliger, als bij de organisatie waar de vrijwilliger werkzaam is.

Behaald resultaat:

In 2011 is bij de Vrijwilligerscentrale een Spreekuur Extra opgezet, speciaal voor deze doelgroep. De vrijwilligers worden intensiever begeleid naar vrijwilligerswerk. Samenwerkingspartners zijn MEE Noordwest Holland en RIBW KAM. In 2012 hebben 66 klanten het Spreekuur Extra bezocht, waarvan de helft eind 2012 gestart is met vrijwilligerswerk. Overige kandidaten zijn nog in bemiddeling, waren nog niet toe aan vrijwilligerswerk of zagen er van af.

Tegelijkertijd is het wervings- opleidingstraject opgestart voor de coachvrijwilliger die de organisatie ondersteunt bij het opnemen van deze vrijwilligers in hun organisatie (zie ook onder maatregel 6).

Vervolg en inbedding:

Het Spreekuur Extra is opgenomen in de prestatieafspraken 2013 met de VWC.

Maatregel 4: Het flexibeler maken van vrijwilligerswerk.

Om meer (nieuwe) mensen tot vrijwilligerswerk te verleiden is het nodig dat vrijwilligerswerk flexibeler wordt. De “nieuwe” vrijwilliger wil korte klussen van een paar maanden, eenmalige klussen, klussen op afroep of maar een paar keer per jaar. Dit vereist onder andere bij organisaties een andere werkwijze.

Behaald resultaat:

Allereerst heeft de VWC najaar 2012 een pilot gestart met een online-talentedbank waarbij niet de vacature van een organisatie maar de kwaliteiten van de vrijwilliger centraal staan. De vrijwilliger wordt digitaal aan organisaties “aangeboden”. De eerste ervaringen zijn bemoedigend: een eerste advertentie leverde tientallen reacties op.

Op de tweede plaats heeft de gemeente de introductie van Nederland Cares in Haarlem ondersteund door middel van een startsubsidie. Nederland Cares is een organisatie die young professionals flexibel matcht aan vrijwilligerswerk bij kwetsbare mensen in instellingen. Dat gebeurt door het aanbieden van digitale kalenderactiviteiten waar de vrijwilliger zich op kan inschrijven op het moment dat het hem of haar past. Haarlem Cares is najaar 2012 gestart en zal activiteiten in zorgcentra gaan verzorgen.

Op de derde plaats is het flexibel maken van vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld door vacatures op te knippen, een vast onderdeel geworden in het aanbod van de VWC aan organisaties.

Vervolg en inbedding:

De doorontwikkeling van de talentedbank is onderdeel van de prestatieafspraken 2013 met de VWC. Tijdens werkbezoeken, overleggen en de scholing van organisaties wordt door de VWC – onder meer onder de vlag van de Vrijwilligersacademie – aan flexibilisering structureel aandacht gegeven.

Speerpunt 2: Het behouden van de huidige vrijwilligers

Naast het werven van nieuwe vrijwilligers is ingezet op behoud van de huidige vrijwilligers. Daarvoor zijn diverse maatregelen genomen: bundeling van scholing, waarden van vrijwilligers, goede begeleiding.

Maatregel 5: Het opzetten van een Vrijwilligersacademie.

Investeren in (extra) deskundigheid van vrijwilligers leidt ertoe dat vrijwilligers hun taken beter kunnen uitvoeren. Daarnaast is het een vorm van erkenning voor vrijwilligers. Bovendien maakt scholing het voor vrijwilligers aantrekkelijker om vrijwilligerswerk te (gaan) doen. Het bundelen van scholing onder één vlag van de Vrijwilligersacademie biedt veel voordelen.

Behaald resultaat:

In februari 2012 is de Vrijwilligersacademie geopend. De Vrijwilligersacademie is een digitaal platform waarop inmiddels 18 vrijwilligersorganisaties hun scholingsaanbod plaatsen (www.vrijwilligersacademiehaarlem.nl). Dit levert behalve een overzichtelijk scholingsaanbod ook afstemming van het huidige en ontwikkeling van nieuw aanbod op. De Vrijwilligersacademie is een mooi voorbeeld van samenwerking en bundeling van krachten.

Vervolg en inbedding:

De Vrijwilligersacademie is opgenomen in de prestatieafspraken 2013 met de VWC en groeit de komende jaren door tot hét scholingscentrum van vrijwillig Haarlem.

Maatregel 6: Meer vrijwillige vrijwilligerscoördinatoren en coachvrijwilligers.

Een goede begeleiding van vrijwilligers is onmisbaar voor het vrijwilligerswerk. Een vrijwilligerscoördinator is daarin een belangrijke factor. Kleine organisaties hebben de middelen niet om een betaalde vrijwilligerscoördinator in dienst te nemen. Vrijwillige vrijwilligerscoördinatoren kunnen hier soelaas bieden.

Coachvrijwilligers kunnen organisaties ondersteunen bij de extra begeleiding van vrijwilligers die dat nodig hebben. Zij vormen een combinatie met de vrijwilligers die door middel van het Spreekuur Extra instromen in de vrijwilligersorganisatie (zie maatregel 3).

Behaald resultaat:

In 2012 is gestart met de werving en opleiding van vrijwillige vrijwilligerscoördinatoren en coachvrijwilligers. Er zijn 13 vrijwilligerscoördinatoren opgeleid die in diverse organisaties zijn ingezet. Daarnaast zijn 11 coachvrijwilligers opgeleid, waarvan 6 gekoppeld zijn aan een vrijwilliger. De coachvrijwilligers zijn onder meer ingezet in intramurale (zorg)instellingen en het Dolhuys.

Vervolg en inbedding:

De werving en opleiding van vrijwilligerscoördinatoren en coachvrijwilligers is opgenomen in de prestatieafspraken 2013 met de VWC.

Maatregel 7: Pilot kortingspas voor vrijwilligers.

Vrijwilligers verdienen erkenning en waardering: uit de maatschappij maar ook vanuit de gemeente. Daarom is een pilot gehouden met de landelijk ontwikkelde Vrijwilligerskaart. Dat is een pas voor vrijwilligers met kortingsmogelijkheden die de vrijwilligersorganisatie aan zijn vrijwilligers kan aanbieden als blijk van waardering.

Behaald resultaat:

In 2011 heeft Sport Support de pilot uitgevoerd. Er zijn 500 vrijwilligerskaarten gratis verspreid onder sportvrijwilligers. Uit de evaluatie blijkt dat de helft van de vrijwilligers de kaart heeft geactiveerd, en hiervan gebruikt slechts een vijfde hem ook daadwerkelijk. Er is geprobeerd lokale ondernemers te interesseren een aanbieding op de kaart te zetten. Dit is

onvoldoende gelukt. De conclusie uit de evaluatie is dat (geregistreerde) vrijwilligers de kaart wel ervaren als een waarderingsmiddel, maar dat de kaart geen doorslaggevende rol speelt in het al dan niet doen van vrijwilligerswerk.

Vervolg en inbedding:

Op basis van de resultaten van het onderzoek heeft Sport Support besloten geen vervolg te geven aan de Vrijwilligerskaart. Omdat de kaart niet echt is aangeslagen bij vrijwilligers en de aanschafkosten van de kaart redelijk hoog zijn (bijna €20,- per kaart), heeft ook de gemeente besloten dat de pilot niet tot vervolgacties geleid.

Maatregel 8: Informatievoorziening over het vrijwilligerswerk.

Onduidelijkheid over financiële aspecten en rechten en plichten van het vrijwilligerswerk kan mensen ervan weerhouden om vrijwilligerswerk te (gaan) doen. Dat geldt ook voor aansprakelijkheid bij calamiteiten tijdens het doen van vrijwilligerswerk.

Behaald resultaat:

In 2011 zijn twee goed bezochte informatieavonden over de vrijwilligersverzekering gehouden. Daarnaast is informatie over de verzekering verspreid op websites en in nieuwsbrieven. De VWC besteedt in zijn communicatiemateriaal regelmatig aandacht aan de rechten en plichten van het vrijwilligerswerk.

Vervolg en inbedding:

Het geven van informatie over vrijwilligerswerk is structureel onderdeel van de werkzaamheden van de VWC.

Maatregel 9: Vrijwilligersorganisaties worden geïnformeerd over en gestimuleerd om vrijwilligers die niet bij hun eigen organisatie passen toe te leiden naar de Vrijwilligerscentrale.

Het is zaak de vrijwilliger die misschien bij de ene klus niet past, te behouden voor het vrijwilligerswerk en te begeleiden naar een klus die wellicht beter past. Deze vrijwilligers zouden terecht moeten komen op een centraal punt zodat er een passender aanbod gezocht kan worden.

Behaald resultaat:

De VWC besteedt veel aandacht aan de juiste match tussen vrijwilliger en vacature. In de contacten met de organisaties wordt erop gewezen bij een mismatch terug te verwijzen naar de VWC. Dit gebeurt in toenemende mate.

Vervolg en inbedding:

De VWC brengt dit punt structureel onder de aandacht.

In het kader van Samen voor Elkaar een centrale ingang voor vrijwillige inzet, waar verschillende frontoffices van vrijwilligersorganisaties verder gaan samenwerken verder uitgewerkt.

Maatregel 10: Onderzoek naar methodiek verworven competenties.

Veel vrijwilligers willen ergens ervaring in op doen of zich ontwikkelen in het vrijwilligerswerk. Voor de meer kwetsbare groepen is het een emanciperend en participatiebevorderend instrument. Er bestaan verschillende methodieken voor het vastleggen van leerdoelen en opgedane ervaring, zoals de systematiek Erkenning Verworven Competenties (EVC).

Behaald resultaat:

De VWC heeft twee van de medewerkers tot bevoegde EVC-assessoren opgeleid. Deze specialisten hebben 3 vrijwilligersorganisaties ondersteund in het invoeren van deze methodiek in de eigen organisatie.

Vervolg en inbedding:

Dit ondersteuningsaanbod is opgenomen in de prestatieafspraken 2013 met de VWC. Onder de vlag van de Vrijwilligersacademie zal samen met Movisie een workshop worden aangeboden voor vrijwilligersorganisaties hoe zij de methodiek in de organisatie kunnen implementeren.

Maatregel 11: Een jaarlijkse uitwisselingsdag voor vrijwilligers.

Veel vrijwilligers stellen het op prijs hun ervaringen te delen met andere vrijwilligers. Met name met vrijwilligers uit een andere “sector”. Om dit mogelijk te maken wordt (twee)jaarlijks een uitwisselingsdag voor vrijwilligers georganiseerd, bijvoorbeeld met een thema.

Behaald resultaat:

In 2012 is aan de uitreiking van de vrijwilligersprijs een uitwisseling tussen vrijwilligers over het thema “waarden” gekoppeld. Ter voorbereiding van deze uitwisseling zijn door het jaar heen “dialoogtafels” met organisaties gehouden over dit thema. Er is een spel ontwikkeld waarmee vrijwilligersorganisaties het thema waarden op de agenda kunnen zetten. Dit spel is verspreid onder de vrijwilligersorganisaties.

Vervolg en inbedding:

Uitwisseling tussen vrijwilligers is een structureel onderdeel van de werkzaamheden van de VWC.

Speerpunt 3: Het vergroten van de kwaliteit van vrijwilligersorganisaties

Het derde speerpunt betreft de vergroting van de kwaliteit van vrijwilligersorganisaties. Het gaat dan om verschillende aspecten als deskundigheidsbevordering, het verbeteren van de samenwerking tussen vrijwilliger en professional en om het voorkomen van seksueel misbruik in het vrijwilligerswerk.

Maatregel 12: Deskundigheidsbevordering van (besturen van) vrijwilligersorganisaties.

De organisatie van vrijwilligerswerk vereist nogal eens specifieke deskundigheid. Denk aan de financiële kennis die nodig is voor het penningmeesterschap. Maar ook het flexibeler maken van vrijwilligerswerk of de veiligheid van vrijwilligers vereisen specifieke kennis bij de organisaties.

Behaald resultaat:

Onder de vlag van de Vrijwilligersacademie is door de VWC een cursusaanbod aangeboden dat het bevorderen van deskundigheid van organisaties tot doel heeft. Te denken valt aan cursussen op het gebied van financiën, vinden en binden van vrijwilligers en communicatie.

Vervolg en inbedding:

Met de doorontwikkeling van de Vrijwilligersacademie zal dit cursusaanbod de komende jaren worden uitgebreid.

Maatregel 13: (Regionale) Samenwerking stimuleren tussen vrijwilligersorganisaties, onder meer door gezamenlijke huisvesting en overhead voor vrijwilligersorganisaties.

Samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties is belangrijk. Om middelen efficiënt te gebruiken, om overlap te voorkomen, om lacunes op te sporen en op te lossen. De gemeente wil daarom de samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties stimuleren en efficiënter organiseren.

Behaald resultaat:

De samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties is door verschillende onderdelen van het project flink versterkt. Met name de Vrijwilligersacademie, maar ook activiteiten als de gezamenlijke werving van zorgvrijwilligers, de Informatiemarkt en de uitwisselingsdag zorgen ervoor dat organisaties intensiever samenwerken.

In 2011 is op verzoek van de raad een verkennend onderzoek gedaan naar (verregaande) samenwerking tussen de VWC, Stichting Present en Net Werk Vrijwilligershulp. De betrokken organisaties spreken uit dat zij graag de samenwerking zoeken, maar sterk hechten aan de eigen identiteit en organisatie. De raad is over de uitkomst per brief geïnformeerd (SZ/WWGZ/2011/433466).

Vervolg en inbedding:

Uit de structurele inbedding van onder andere de Vrijwilligersacademie en het gezamenlijk werven van zorgmaatjes, vloeit intensievere samenwerking voort.

Daarnaast zal in het kader van Samen voor Elkaar de samenwerking tussen organisaties, onder meer in de vorming van de centrale toegang, in 2013 verder vorm gegeven worden.

Maatregel 14: Organisaties scholen in het omgaan met diversiteit.

Het vrijwilligerswerk kent een grote diversiteit aan vrijwilligers. Om de organisaties toegankelijker te maken voor diverse doelgroepen worden zij geschoold in het omgaan met diversiteit.

Behaald resultaat:

De scholing van organisaties in diversiteit is opgenomen in het standaardaanbod van de Vrijwilligersacademie.

Vervolg en inbedding:

Naast het aanbod van de Vrijwilligersacademie wordt in 2013 binnen de prestatieafspraken met de VWC specifiek aandacht besteed aan de werving van jongeren en allochtonen.

Maatregel 15: Onderzoek naar invoering VOG voor vrijwilligers.

Vrijwilligerswerk is mensenwerk, en dat betekent ook dat er dingen kunnen misgaan. Dat is niet uit te bannen. Een minimale maatregel die helpt bij het voorkomen van seksueel misbruik is vrijwilligers vooraf te “screenen”. Dat kan bijvoorbeeld door een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) te vragen van een (nieuwe) vrijwilliger.

Behaald resultaat:

Deze maatregel heeft geleid tot het instellen van een werkgroep die tot het voorkomen van seksueel misbruik van kinderen en mensen met een verstandelijke beperking tot doel heeft. Dit omdat de VOG een onderdeel is van een keten van maatregelen die seksueel misbruik kunnen voorkomen. De werkgroep, bestaande uit VWC, Sport Support, Scouting en SIG (ondersteuningsorganisatie voor mensen met een verstandelijke beperking), heeft met behulp van de landelijk ontwikkelde toolkit In Veilige Handen een plan van aanpak opgesteld. Voor het opstellen van het beleid is een nulmeting uitgevoerd door O&S. De commissie heeft het onderzoeksrapport ontvangen tezamen met de brief met (voorgenomen) vervolgstappen (STZ/WWGZ/2012/293982).

Een van de vervolgstappen die in de brief is genoemd, is een vergoeding door de gemeente voor de VOG. Hiervoor is onderzoek gedaan naar:

- hoeveel organisaties in Haarlem werken met kinderen en/of mensen met een verstandelijke beperking
- hoeveel van deze organisaties een VOG vragen aan de vrijwilligers
- hoeveel vrijwilligers direct contact hebben met kinderen en/of mensen met een verstandelijke beperking
- het aandeel vrijwilligers zonder VOG
- hoeveel nieuwe vrijwilligers jaarlijks instromen

Het onderzoek geeft het volgende beeld:

Organisaties	Aantal
Aantal organisaties dat werkt met kinderen en/of mensen met een verstandelijke beperking	45
Aantal organisaties dat VOG vraagt	28
Vrijwilligers	
Aantal vrijwilligers dat direct contact heeft met kinderen en/of mensen met een verstandelijke beperking	1012
Aantal vrijwilligers zonder VOG	294
Totale jaarlijks nieuwe instroom vrijwilligers	+/- 300

Voor het vergoeden van de kosten van VOG's van de huidige vrijwilligers en de nieuwe instroom is afgerond een bedrag 600 x €30,- is maximaal €18.000,- nodig (waarvan de helft eenmalig voor de huidige vrijwilligers).

Vervolg en inbedding:

De gemeente vergoedt de kosten van VOG's van huidige en nieuwe vrijwilligers die werken met kinderen en/of mensen met een verstandelijke beperking. Vrijwilligersorganisaties

kunnen hiervoor bij de gemeente een subsidie aanvragen. De uitvoeringsregeling is opgenomen in bijlage A.

Het bewust maken en ondersteunen van organisaties in het voorkomen van seksueel misbruik is opgenomen in prestatieafspraken 2013 met de VWC, Sport Support en SIG.

Maatregel 16: Opstellen van richtlijnen omgang professional en vrijwilliger.

In veel professionele organisaties wordt met vrijwilligers gewerkt, denk aan zorginstellingen, scholen, sport, culturele instellingen etc. De verhouding tussen vrijwilligers en professionals is niet altijd even helder gedefinieerd. Met het afspreken van duidelijke rol- en taakverdeling en bevoegdheden – bijvoorbeeld in richtlijnen – tussen professional en vrijwilliger kan dit worden voorkomen.

Behaald resultaat:

Uit onderzoek onder professionele organisaties is gebleken dat algemene richtlijnen over de samenwerking tussen professional en vrijwilliger niet veel toevoegen aan algemeen vrijwilligersbeleid. Organisaties zijn tegelijkertijd te divers om algemene richtlijnen op te stellen. De VWC heeft daarom een checklist ontwikkeld waarmee organisaties de taken en verantwoordelijkheden van vrijwilligers kunnen omschrijven. De checklist is verspreid onder de organisaties en zij krijgen desgevraagd ondersteuning bij de uitwerking hiervan.

Vervolg en inbedding:

In 2013 is scholing over dit onderwerp opgenomen in het aanbod van de Vrijwilligersacademie.

Maatregel 17: Onderzoek naar dereguleringsmogelijkheden voor vrijwilligersorganisaties.

Vrijwilligersorganisaties moeten zo min mogelijk last hebben van regelgeving. Vrijwilligers moeten hun werk kunnen doen, en zich niet bezig hoeven te houden met onnodige regelgeving.

Behaald resultaat:

In 2012 is de nieuwe subsidieverordening van kracht geworden. In deze verordening zijn verschillende maatregelen genomen om de regeldruk, met name voor kleine subsidies waar vrijwilligersorganisaties vaak mee te maken hebben, te verlichten. Daarnaast is de informatie op de website over vrijwilligerswerk beter ontsloten.

Vervolg en inbedding:

De behaalde resultaten staan en behoeven voorsnog geen vervolg.

Maatregel 18: Keurmerk voor vrijwilligersorganisaties.

Kwaliteit van organisaties is zichtbaar te maken met een kwaliteitskeurmerk. Daarvan zijn er verschillende in omloop: de Pluim van Movisie en het keurmerk van de Nederlandse Organisatie Vrijwilligers (NOV). Daarbij moet rekening worden gehouden welk keurmerk de minste lasten met zich meebrengt, met name voor kleine organisaties.

Behaald resultaat:

Uit de inventarisatie blijkt dat het keurmerk “Vrijwillige Inzet: Goed Geregeld” dat door Movisie en NOV is ontwikkeld het meest gebruiksvriendelijk voor vrijwilligersorganisaties is. Dit keurmerk biedt organisaties handvatten om zich intern en extern te onderscheiden op het gebied van kwaliteit. Kern is het goed vastleggen van vrijwilligersbeleid. De VWC heeft twee van haar medewerkers tot adviseur Goed Geregeld opgeleid die de organisaties begeleiden bij het behalen van het keurmerk. Inmiddels hebben Stichting Thuiszorg Gehandicapten en Stichting De Baan het keurmerk behaald.

Vervolg en inbedding:

Het begeleiden van organisaties bij het behalen van het keurmerk is opgenomen in de prestatieafspraken 2013 met de VWC.

Financiële inbedding

Uit het overzicht van de resultaten blijkt dat de meeste doelen zijn gehaald en dat de ingezette middelen en vernieuwingen succesvol zijn gebleken. De inbedding van de maatregelen is structureel opgenomen in de begroting in Programma 3. De inbedding van de maatregelen is neergelegd in prestatieafspraken met de VWC, Sport Support en SIG voor 2013. Daarnaast wordt een deel van het budget ingezet voor de subsidieregeling voor de vergoeding van de kosten voor VOG's voor vrijwilligersorganisaties. De gemeente investeert hiermee in een goede infrastructuur voor vrijwilligers.

Bijlage B Uitvoeringsregeling Vergoeding kosten Verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligersorganisaties die werken met minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlem;
Overwegende:

het belang van het voorkomen van seksueel misbruik van minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking door hun begeleiders, waaronder vrijwilligersorganisaties;

de wenselijkheid om in dat verband aan vrijwilligers te vragen een Verklaring Omtrent het Gedrag te overleggen alvorens zij worden ingezet bij minderjarigen en/of mensen met een verstandelijke beperking;

dat de kosten van een Verklaring Omtrent het Gedrag geen financiële drempel mogen vormen voor de inzet van vrijwilligers en dat de mogelijkheid om voor deze kosten subsidie te verstrekken gezien op de daarmee gediende belangen zinvol wordt geacht;

gelet op artikel 2 lid 4 van de geldende Algemene subsidieverordening (ASV)

besluit vast te stellen de

Uitvoeringsregeling vergoeding kosten Verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligersorganisaties die werken met minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking.

Hoofdstuk 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. ASV: De op het moment van aanvraag geldende versie van de Algemene subsidie Verordening gemeente Haarlem
2. VOG: Verklaring omtrent het gedrag als bedoeld in artikel 28 van de wet justitiële en strafvorderlijke gegevens
3. College: het college van Burgemeester en Wethouders van Haarlem

Artikel 2. Doelstelling

Deze uitvoeringsregeling regelt de verstrekking van subsidie voor de kosten van een VOG.

Artikel 3. Reikwijdte van de besteding van het subsidie

Het subsidiebedrag is uitsluitend bestemd voor aanvragen van niet-commerciële vrijwilligersorganisaties en betreft uitsluitend VOG's van vrijwilligers die in hun werkzaamheden direct contact hebben met kinderen en/of mensen met een verstandelijke beperking.

Artikel 4. Indieningstermijn

De subsidies worden één keer per kalenderjaar aangevraagd. De aanvraag heeft betrekking op alle uitgebrachte VOG's in het lopende kalenderjaar vanaf 1 januari. De uiterste datum voor het aanvragen van subsidie is 1 december van het betreffende kalenderjaar. Bij de aanvraag wordt vermeld voor hoeveel vrijwilligers de kosten voor een VOG subsidie wordt aangevraagd. De subsidie kan

aangevraagd worden voor zowel de vrijwilligers die al werkzaam zijn voor de vrijwilligersorganisatie als voor nieuwe vrijwilligers.

Artikel 5. Criteria voor toekenning subsidie

Om voor subsidie in aanmerking te komen dient te worden voldaan aan de volgende criteria:

- Alleen niet-commerciële organisaties in Haarlem waar vrijwilligers werkzaam zijn en die werken met kinderen, jongeren of mensen met een verstandelijke beperking, kunnen voor de kosten van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) subsidie bij de gemeente aanvragen;
- Organisaties die vanuit landelijke regelgeving de kosten voor VOG's kunnen terugkrijgen komen niet voor subsidie in aanmerking. Tot deze organisaties behoren in ieder geval sportverenigingen die aangesloten zijn bij sportbonden die op hun beurt zijn aangesloten bij NOC*NSF, afdelingen van Scouting Nederland en kindervakantieorganisaties die zijn aangesloten bij het Steunpunt KinderVakanties;
- Alleen de kosten van VOG's van vrijwilligers die in hun werkzaamheden direct contact hebben met kinderen, jongeren of mensen met een verstandelijke beperking komen voor subsidie in aanmerking;
- De vrijwilligersorganisatie kan voor de betreffende vrijwilliger maximaal éénmaal subsidie voor de kosten van een VOG aanvragen.
- De subsidie wordt alleen verstrekt aan vrijwilligersorganisaties die minimaal de Intentieverklaring preventie seksueel misbruik minderjarigen in het vrijwilligerswerk hebben ondertekend.

Artikel 6. Toetsing

Het college toetst aanvragen aan de hand van de criteria van deze Uitvoeringsregeling en de Algemene Subsidieverordening van de gemeente. Waar deze Uitvoeringsregeling afwijkt van de ASV geldt hetgeen in deze Uitvoeringsregeling staat vermeld.

Hoofdstuk 2 OVERIGE BEPALINGEN

Artikel 7. Ingangsdatum

Deze Uitvoeringsregeling treedt in werking op de eerste dag na vaststelling door het college van deze regeling en werkt terug tot 1 januari 2013.

Artikel 8. Duur van de regeling

Deze Uitvoeringsregeling geldt voor onbepaalde tijd.

Artikel 9. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als 'Uitvoeringsregeling vergoeding kosten Verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor vrijwilligersorganisaties die werken met minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking'.